

Százéves munkás-újság

Van egy napilapunk, amely az esztendő első lapszámát így jelölhette meg: „101. évfolyam, 1. szám.” A Népszava vallja magát joggal és büszkén az éppen száz éve született harcospolitikai hetilap, a Munkás-Heti-Krónika munkája folytatójának. Egy évszázada éppen, hogy Farkas Károly vas-munkás (az I. Internacionálé tagja és magyarországi főmegbízottja, az első magyar munkásszervezetek egyik vezetője) és Irlinger Antal nyomdász (az Általános Munkás Egylet egyik vezetője, később a Magyarországi Munkáspárt egyik szervezője és első elnöke), mindketten a császári és királyi hatóságok előtt megbélyegzett emberek, az 1872-es „hütlenségi per” vádlottai, megalapították a „társadalmi és gazdasági néplapot”.

Az első szám 1873. január 5-én indult útnak, Madarász János nyomdász szerepelt, felelős szerkesztőként — ő még nem állt akkor. Ferenc József bírálta el. A százéves tennivalójának első tennivalóját egyikének tartotta, hogy ha kivonatossan is, de megismertesse a magyar dolgozókkal a Kommunista Kiáltványt. Szé az a lap adott hírt 1878-ban az első magyarországi szocialista kongresszus összehívásáról, meghirdetve, hogy „a kongresszusnak legfőbb feladata leendő programot megállapítani, mely a magyarországi szocialisták elveit, céljait és követeléseit tisztán és röviden kimondja” — másszóval egész életében volt a most száz éve megszületett munkáslap a kizsákmányolás ellen, a felszabadulásért vívott küzdelemnek.

A párthatározat szellemében

Kibővített vezetőségi ülést tartott a Pedagógusok Szakszervezetének városi bizottsága

Az állami oktatás helyzetéről és feladatairól szóló párthatározat szelleme hatotta át a Pedagógusok Szakszervezete Szeged Városi Bizottságának tegnap, csütörtökön, a Kőrösi József Közgazdasági Szakközépiskola dísztermében megtartott kibővített vezetőségi ülést. Borsos László, a városi bizottság titkára beszámolójaiban a párthatározattal kapcsolatos szakszervezeti teendőket és feladatokat ismertette. Megállapította, hogy a pedagógusok szakszervezetének is legfontosabb feladatai közé tartozik a határozat további ismertetése, megértetése és végrehajtása. A feladatok évről évre nőnek. Nemcsak a pedagógusok közvetlen érdekeinek védelme, hanem alapvető kötelesség részt kérni és vállalni az oktatási feladatainak végrehajtásából. A legfontosabb feladatokat Borsos László többek között a következőkben jelölte meg: a szakszervezetnek segítenie

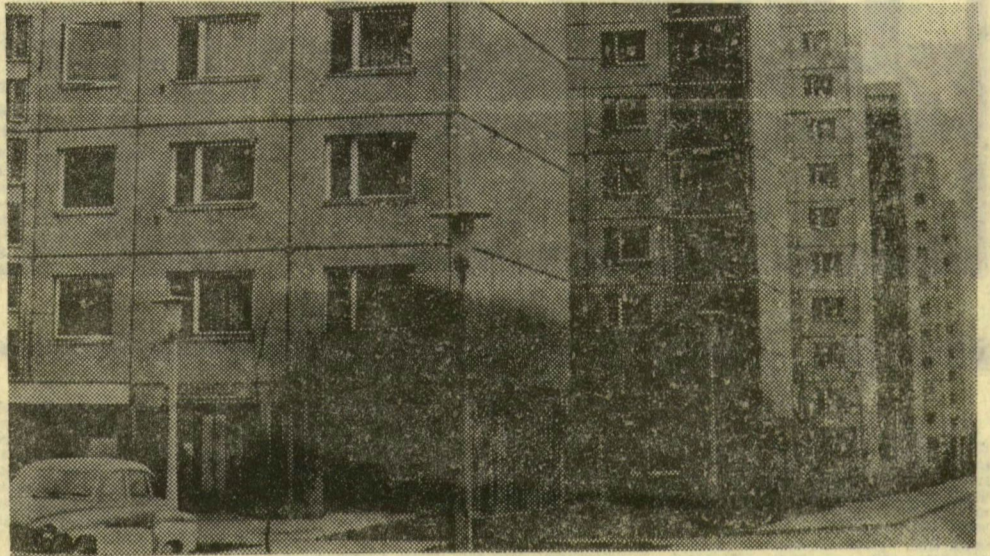
kell az általános iskolák teljes egészében általánossá válását, a szakmunkásképzés tárgy- és személyi feladatainak korszerűsítését, az iskolai élet és vezetés demokratizmusának fejlesztését, a tehetséges munkás-paraszti gyermekekkel való fokozottabb törődést, a felnőttoktatás hatékonyságának növelését, a kapcsolat erősítését. Beszámolója végén megemlékezett a Szovjetunió megalakulásának 50 éves évfordulójáról.

A városi bizottság beszámolója után Árokcsallási Dezső gazdasági felelős az elmúlt évi gazdasági munkáról, és az 1973-as költségvetésről szól, míg a számvizsgáló bizottság jelentését Szalai Imre terjesztette a kibővített vezetőségi ülés elé. Kiss László, a nyugdíjas csoport elnöke az idős pedagógusok problémáiról, a csoport eredményeiről és feladatairól szól. A hozzájárulások és a vita után fogadta el az ülés az 1973-as költségvetést.

Dolgoznak a jégtörő hajók

A Tiszán és a mellékfolyókon, néhány kisebb szakasztól eltekintve, 5–20 centiméter vastag jégpáncél fagyott a víztükrökre, s a Balatont és a Velencei-tavat 10–15 centiméter vastag jég fedi. Eddig egyedül a Duna állt ellen az ideiglenes ostromának, mert csak zajló, úszó jégtáblák fedik a vizet. Általában a Duna vízterületeinek 20–30 százalékát takarják jégtáblák, de az erősebb kanyarulatokban, szű-

kületekben 50 százalékosra „sűrűsödik” a zajlás. A jugoszláv oldalon egyes szűkületekben pedig a jégtáblák teljesen takarják a víz tükrét. A magyar–jugoszláv vízügyi egyezménynek megfelelően öt magyar jégtörő hajó vonult át a jugoszláv Duna-szakaszra, hogy Újvidék és a magyar–jugoszláv határ között segítse a zajló jégtáblák leúsztatását.

Lakóházak építői

(3.)

„Biztosítani kell, hogy a lakásépítési terv keretében a Budapestet és az öt kiemelt város arányosan megillető lakások felépüljenek.” (Az MSZMP Központi Bizottságának 1972. novemberi határozatából.)

A viztorony mellett harmadik házban igen sok ember dolgozik. Úgy tűnik, hogy egymást is akadályozzák a munkavégzésben. Egyszerre szállta meg a lakóházat minden szakma: vízvezeték-szerelő, burkoló, tapétázó, gázszerelő, lakatos, asztalos, üveges, sőt ott szerelgetik a függönytartó karnisokat, az erkély korlátjának fedőlappját, és még ki tudja mit nem. Enesei Ernő és brigádja műanyagpadlót ragaszt a lakás előszobájában, konyhájában és többi mellékhelyiségben. A szobákba szőnyegborítás kerül, amelyet csak akkor ragasztanak le, ha már minden szakma végzett, különben összekoszolnák, tönkre tennék a szép szőnyegeket. A brigádvezetőt is bosszantja, hogy oly nagy a sűrűség, hogy nem haladnak rendesen, pedig a nyolcórás műszak alatt 15 lakásban kell végezniük. Annyi a norma. De egyébként is bosszus, mert előző nap a szomszédos épületből elloptak tíz tekercs műanyagpadlót, amelynek az ára 22 ezer forint. A rendőrség megkezdte a nyomozást.

le részecskéért „mozgólódnak” a párttagok, s nehezebben találják egymásra az egészben. Szétfolyik, elforgácsolódik az az energia, amely a párttagokat fűti.

— Mivel elégedettek, és mit kifogásolnak a párttagok a lakásépítkezésen? — A dicsérettel talán nem is érdemes foglalkozni, ha zavartalan a munkavégzés, akkor nincs gond, dolgozhatnak, többet is kereshetnek. Amit viszont kifogásolnak, az sajnos szakállas téma. Amint látta is, a befejező munkáknál nem ritka az összefoltság, lépni alig lehet egymástól. Ezt a mi alapszervezetünk is bírálja, és jobb megoldásokat kér a gazdasági vezetéstől.

ZAVARTALAN SORRENDET

Különböző gyakran elgondolkoztató a kérdés az a követelmény, hogy a pártalapszervezet mit tesz a gazdasági munka sikeréért. Miért? Azért, mert a párttagok kivétel nélkül valamilyen gazdasági tevékenységet végeznek, valamilyen beosztásban van a vállalatuknál. Hortobágyi András párttitkár például programirányító beosztásban került nemrégiben. Amikor a taggyűlésen kifogásolják a befejező munkák zsúfoltságát, és jobb programozást kérnek, akkor lényegében a párttitkárt kéri arra, hogy gazdasági státuszában úgy irányítson, hogy elkerüljék a tumultusokat.

A párttitkár azt mondja: — Nincs meg a szinkron a lakásépítkezéseknél érdekeltek, és a részt vevő szakmai vonalak között. Más szóval a kapacitás belső ellentmondásai miatt nem valósul meg a technológiai sorrend, ez okozza a kavargást, és a ma még jellemző zsúfoltságot is az átadások előtt. Az összhang viszont a szakmák létszáma miatt nem alakulhat ki. A feloldás nem könnyű feladat. Ezért indítottunk szakmai átképző tanfolyamokat. Ugyanis egy lakás belső munkáinál minden szakmában egy optimális létszámra van szükség, amely éppen akkor fejezi be a munkáját, amikor a program előírja, és helyét átveheti a másik szakma.

BÉREK ÉS A FEGYELEM

Sok megjegyzés éri az építőmunkásokat, hogy laza a munkafegyelme. Vajon milyen itéli meg a párttitkár a munkafegyelmet?

— Általánosságban megfelelő az építőmunkások munkafegyelme. Nem hivatkozom másra, csak arra, hogy ita tarjani városnegyedben azért ezer számra készülnek a lakások. Az igaz, hogy akadnak kirívó esetek, amikor egy-két ember elmegy, ott hagyja a munkaterületét, és valahol iszogatnak, lofrálnak. Aki azt utcán ezt látja, sok esetben ugyanazokat az embereket látja és könnyen általánosít a többi rendes és becsületes építőmunkásra is. A munkavégzés fegyelme különben szoros összefügg a munkaszervezéssel és az anyagel-

látással, meg a bérezéssel is. A szocialista brigádok a legjobban segítők a fegyelmegszilárdításának. Nem ritkaság, hogy inkább megválnak attól, aki csak lógással tölti el az ideje javát.

Érdekes, hogy a lögost, aki különben nem sokat keres, azért túrik meg, mert az ő kisebb jövedelme „egalizálja” a magasabb jövedelmű és jól képzett szakemberek fizetését. Hortobágyi elmondja, hogy augusztustól bevezetik az előre utalványozott bérezést, ami azt jelenti, hogy egy-egy lakóház elkészítésére szánt bérösszeget pontosan felosztják a munkában részt vevők között. A folyamatnormákat most készítik, ha azzal megvannak, bevezethetik az új bérfórmát. Ha egy lakóház felépítését hosszabb ideig végzik el a dolgozók, akkor adott időre nyilvánvalóan kevesebbet keresnek, ha előbb készen vannak a lakóházzal, több a fizetés is. Az előre utalványozott bérezés esetében az elszámolást is könnyen gépesíthetik. Persze jogos az építőmunkás megjegyzése: — De akkor nem lehet zavaró körülmény a munkavégzésben és az anyagellátásban.

ELŐRECSOMAGOLT SZERELVÉNYEK

A DÉLÉP központi telepén már megkezdte működését egy csőelőgyártó üzemszerű. Ebben a műhelyben leszábdalják, meghajlítgatják a házigyári lakásokba beszerelésre szánt csöveket. Így nem kell a helyszínen méricskélgni, menetet vágni, hajlítgatni. Szeretnék elérni, hogy egy-egy házigyári lakás minden szerelvényét előre elkészítsen a központi üzem, s mindent egy csomagba raknának, és amikor a daru helyére tette a lakás elemét, utolsó „panelként” a szerelvények csomagja kerülne a szobába. A szerelőipar valóban csak összeszerelné, helyére tenné az alkatrészeket, és meghúzná a csavarokat. Különben ez nem új találmány, a finnországi lakásépítkezéseknél már alkalmazták.

Vannak más természetű gondok is. Méhesi Mihály vízvezeték- és fűtészerele, Halász Zoltánnal és Papp Lászlóval dolgozik együtt. A trió részt vesz a szocialista brigádversenyben. Méhesi véleménye:

— Ha van anyag, akkor zavartalanul dolgozunk, legfeljebb az a baj, hogy kevesen vagyunk. Mi mind a hárman szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkezünk, de nincs mellettünk segédmunkás, ezért nem ritkaság, hogy szakképesítést nem igénylő munkával töltjük el időnket. Az lenne az ideális, ha a három szakember mellett legalább egy-két segédmunkás volna, akik a kisebb képzettséget igénylő munkát is elvégeznék. Itt dolgozom a városnegyedben az első ház építésének megkezdése óta, bízom benne, hogy mindig szervezettebb, és gyorsabb lesz az építkezés.

Gazdag István

„Csordultig” a MERKUR-telep

Úgy látszik, a vállalatok megvárták az utolsó percet, és a múlt esztendőben hozott határozatnak megfelelően december 31-ig leadták azokat a személygépkocsikat, amelyeket nem tarthatnak meg. Persze, kevés kivételtől eltekintve, nem sok hasznát veszik majd a leadott kocsiknak. „Kibeleztek”, agyongyötört masinák sorakoznak, dugig megtöltve a MERKUR szegedi használtkocsi-telepét.

Körülnézve a kocsik között, a többség Warsawa és Volga márkájú. Mondjuk a telepvezető helyettesének, hogy nincs nagy választék. Elismeri. Bár akadnak fura esetek: kevés pénzért is kocsitulajdonos lehet az ember. Egy Warsawát adtak el 4000 forintért, most is kínálnak egyet hat-ezerért. Még működik is. Saját lábán jött a telepre — biztatják a nézelődőket. A tömött bukszájuk rendelkezésére áll viszont egy Tátra 603-as, viszonylag újszerű kocs 160 ezerért, Polski FIAT 85 ezerért, vagy újszerű Volga 110 ezerért és így tovább. Tessék, tessék! Lehet leadni még kocsikat, sőt vásárolni is.

Korszerű berendezések a sertésprogramhoz

A Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Gépgyár szarvasmarhatartó technológiai berendezések, sertés-hizlaló technológiák és komplett telepek gyártásával járul hozzá a húsprogram megvalósításához. Ezek között érdekes újdonság-

nak számít a hizosértések gondozását gépesítő, a száraz és a nedves takarmányozásra egyaránt alkalmas speciális köretető, s egy olasz céggel kooperációban gyártott berendezés, amely megfelelő hőmérsékletű ivóvizet ad az állatoknak. (MTI)